

DIALÓG

4. ročník

4

2007

O VEĽKOM ŠARIŠI A KANAŠI

■ *Moje, tvoje, naše....*

jednoduchý vzorec, ktorý by mal riadiť naše konanie.

Podmieňujú ho rôzne faktory: cieľ, prostriedky, účastníci.

V hlbokom socializme platilo: čo je naše, je i moje.

Všetci sme papierovo boli rovnako bohatí a nerozhodovali sme o ničom. Rozhodovalo sa o nás bez nás.

Veta „kto nekradne okráda vlastnú rodinu“ bola skrytým mottom „odvážnejších a menej principiálnejších“. Cieľom bolo získať tak tichú

moc, dostupným prostriedkom bolo členstvo v strane a mať seberovných účastníkov. Moje bolo moje, tvoje bolo moje a naše boli iba idey.

Ako sa tak pozrieme dookola, vlastne sa nič nezmenilo, iba sa to stalo každodennou realitou. Moje je moje, tvoje bude moje a naše už nie je nič. Od tohto okamihu nemáme právo si sťažovať na nezaujím o „naše“, pretože sme sa nenaučili si ho ctíť a chrániť. Znovu máme „odvážnejších a menej principiálnejších.“

Platí jednoduchý vzorec: čo je moje je moje, čo je tvoje je tvoje. Čo je naše?? Ved' o ničom nerozhodujeme.

Alica Vojčíková

zamyslenie

Aj v jeseni je dôvod na dobrú náladu.

foto: Martin Sárossy

z obsahu:

Návšteva z Bruselu

Veľký Šariš očami cudzinca

Anketa

Dobrovoľnícka služba na Šarišskom hrade

13 projektov súťaží o priazeň občanov

Mladí filantropi

DIALÓG
november
2007

foto: Katarína Pirohová

Názory môžu byť rôzne. Dôležité je, aby zmeny prinášali progres v kvalite života ľudí.

David Scheffel, PhD (1955) – profesor kultúrnej antropológie na Thomson Rivers University v Kamloops (Britská Kolumbia, Kanada). Špecializuje sa na výskum interetnických vzťahov v Severnej Amerike a Európe. Titul PhD získal na McMaster University s prácou o starovercoch v Kanade (knižne vyšla pod názvom *In the Shadow of Antichrist: The Old Believers of Alberta*). Je autorom a realizátorom komunitného rozvojového projektu v rómskej osade obce Svinia. Spolupracoval s National film board of Kanada na realizácii niekoľkých etnografických filmov. Terénny výskum realizoval na Labrador, v Severnej Alberte, Britskej Kolumbii a niekoľkých štátoch strednej a východnej Európy. Kontakt: Thompson Rivers University, PO Box 3010, Kamloops, BC, Canada V2C 5N3, e-mail: dscheffel@tru.ca

DIALÓG
november
2007

2

■ Návšteva z Bruselu

V roku 2000 Komunitná nadácia Veľký Šariš začala riešiť problémy rómskeho etnika vo Veľkom Šariši. Postupne sa stala komunikačným mostom medzi samosprávou a Rómami. V dobrej spolupráci so samosprávou sa hľadali riešenia. Najdôležitejšie bolo vyriešiť ich veľmi nevhodné bývanie. Už v roku 2001 sa začala výstavba prvých bytov. Celú investičnú výstavbu prevzala samospráva, ktorá postupne získavala zdroje a realizovala zmeny. Aké výsledky boli v našom mestečku v tomto smere dosiahnuté do dnešných dní prišla prezrieť delegácia z Bruselu.

Eurokomisárka Danuta Hubnerová sa zaujímala o problémy integrácie Rómov vo Veľkom Šariši.

Danuta Hübner

Marian Janušek

Anina Botošová

Deň 26. október 2007 bol dňom, keď sa uskutočnila prehliadka zrealizovaných projektov, ktoré boli podporené z prostriedkov EU. Výber lokality padol na Veľký Šariš. Nebola to náhoda, pretože na rekonštrukciu starej školy (Námestie sv. Jakuba) získalo naše mesto 18,8 mil. Sk z Európskeho fondu regionálneho rozvoja (ERDF), na výstavbu komunitného a hygienického centra v rómskej osade finančné prostriedky z Európskeho sociálneho fondu (ESF) a na výstavbu 40 bytových jednotiek v rómskej osade poskytlo finančné prostriedky Ministerstvo výstavby a regionálneho rozvoja SR. Preto na tejto prehliadke boli ľudia, ktorí pracujú so spomínanými fondmi a chceli sa presvedčiť, ako boli použité. Spomeniem aspoň niektorých členov delegácie:

p. Danuta Hübner, eurokomisárka pre regionálnu politiku
p. Marian Janušek, minister výstavby a regionálneho rozvoja SR

p. Anina Botošová, splnomocnenkyňa vlády SR

■ Veľký Šariš očami cudzinca

Od roku 1993 pravidelne navštevujem východné Slovensko, obvyčajne v sprievode mojej kanadskej rodiny a často so študentmi univerzity, na ktorej pôsobím. Pred niekoľkými rokmi som sa stal spolujazdcom nehnuteľností vo Veľkom Šariši, takže veľkú časť každoročného slovenského pobytu trávim práve tu. Bol som požiadaný o stručný opis dojmov z Veľkého Šariša a jeho okolia a preto sa pokúsim interpretovať môj osobný pohľad ako aj názory kanadských študentov a členov mojej rodiny.

Na prvý pohľad je Veľký Šariš príjemné mestečko umiestnené v krásnom prostredí. Dobrá dostupnosť Prešova umožňuje ľahký prístup k celému radu atrakcií a služieb. Zároveň jeho blízkosť nie je taká, aby vymazala špecifický malomestský ráz života a uvalila na tunajších obyvateľov problémy veľkomesta. Veľký Šariš má značnú výhodu v tom, že hneď „za humnom“ sa nachádza pekná príroda, vrátane skutočne krásneho lesa pokrývajúceho kopec s hradnou zrúcaninou. Možnosti výletu, či už pešo alebo na bicykli, sú skoro neobmedzené.

Bohužiaľ, možnosti, ktoré poskytuje výborná poloha mesta, zostávajú nevyužitú. V porovnaní s podobnými mestečkami v západnej Európe alebo Kanade, Veľký Šariš veľmi zaostáva v poskytovaní služieb pre návštevníkov – či už z Prešova alebo zo zahraničia. Je jasné, že za socializmu sa tu investovalo výhradne do priemyslu (mlyn, pivovar, ČKD a pod.), takže vyhovujúca turistická infraštruktúra nemala možnosti rozvoja. Táto éra však skončila pred 20 rokmi a zdá sa, že Veľký Šariš zaspal mnoho možností podporiť svoj silný turistický potenciál. Čo tu chýba? V prvom rade tu chýba reštaurácia, kaviareň, ale i obchody poskytujúce služby a prostredie na „európskej úrovni“. To neznamená, že personál musí ovládať päť jazykov, ale že sa nebude mračiť keď príde zákazník, ktorý nevie po slovensky alebo má tmavšiu pokožku. Dokonca aj rodina z blízkeho Prešova, ktorá tu príde na nedeľný výlet by tu márne hľadala príjemné miesto na posedenie s deťmi, kde sa dá dobre najesť a napiť. Vo všeobecnosti sa mi zdá, že blízkosť Prešova a jeho dostupnosť, nie je chápaná ako potenciálne dôležitý zdroj pre tunajší ekonomiku. Isteže, Prešovčania sem sotva budú cestovať nakupovať autá alebo

pre rómske komunity

p. Natália Tarasovová, vedúca kancelárie Prešovského samostatného kraja v Bruseli

p. Rudolf Žiak, vedúci odboru regionálneho rozvoja,

územného plánovania a životného prostredia

p. Erika Godlová, odbor reg. rozvoja PSK, expert

na problematiku marginalizovaných komunít.

Pani Danutu Hubnerovú najprv privítali v škole, ktorá sa nachádza v centre mesta a navštevuje ju vo vyšších ročníkoch a v troch triedach spolu 37 rómskych školopovinných detí. Ďalších 42 rómskych detí v nižších ročníkoch chodí do školy, ktorá je priamo v osade. Súčasťou objektu v osade je aj nové hygienické komunitné centrum. Vyrastalo po etapách, najprv ako hygienické, potom komunitné a nakoniec sa dobudovali priestory pre žiakov. Ako uviedol Pavel Kaňka z Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny SR Komunitné centrum podporil Fond sociálneho rozvoja sumou 950 tisíc korún a na dostavbu kotolne získalo mesto dotáciu vo výške 500 000 Sk z Úradu splnomocnenkyne vlády SR pre rómske komunity. Vo Veľkom Šariši mi trochu vadí tá separácia Rómov mimo mesta, no ale mesto tak rozhodlo. Zastávam názor, že táto skupina ľudí by sa mala viac integrovať do spoločnosti a nie ich umiestňovať mimo majority. Je však vecou samosprávy, kam ich umiestnili“ dodal Pavel Kaňka.

Hygienické centrum pochvaľuje aj obyvateľ rómskej osady Jozef Sivák, ktorý má 37 rokov a päť detí. Je spokojný, že majú nové bývanie, no vyjadril poľutovanie: „sme tu takto schovaní. Chceli sme byť bližšie k mestu, no podľa primátora sa to nedalo. Do mesta chodíme len niekedy, keď potrebujeme nakúpiť. Ináč sa zdržujeme stále tu.“ Zdá sa však, že spokojnosť Rómov je len relatívna, no o problémoch otvorene hovorí nikto nechcel. Ich úplné „odstavenie“, zavŕši ešte aj obchod, ktorí sa vraj tiež v „novej osade“, plánuje zriadiť. Lokalita nových bytov býva často zaplavená vodou, pretože sú postavené v doline a dažďová voda sa dostáva až k ich obydliam.

Eurokomisárka Danuta Hubnerová sa tiež zaujímala o problémy vo vzdelávaní rómskych detí, pričom naznačila, že pre budúcnosť Rómov a ich lepšiu integráciu je vzdelávanie najväčšou podmienkou. Z tohto dôvodu ju prekvapilo zaradenie všetkých rómskych tried medzi špeciálne.

Spracovala podľa TASR a ROMANO L'IL NEVO Viola Janošková

nábytok, ale stávam sa, že by sem chodili v ďaleko väčšom počte, ak by sa upravila už existujúca cyklistická trasa vedúca brehom Torysy. Nech sa pozrieme do Rakúska, ČR, alebo do Kanady, všade zaznamenávame neobyčajný rozmach cykloturistiky. Veľký Šariš má ideálne predpoklady stať sa obľúbeným cieľom pre návštevníkov z Prešova (i z väčšej vzdialenosti), ale namiesto toho, aby sa vylepšilo to, čo už existuje, ideálna cyklistická cesta sa necháva rozpadávať a zaväzať smetím.

Čo sa týka smetia, Veľký Šariš poskytuje mnoho príkladov, čo by sa dalo – a malo – zmeniť. Chodník na Šarišský hradný kopec, ktorý je bezpochyby najväčšou atrakciou blízkeho okolia, vedie v tesnej blízkosti skládky odpadu, ktorá je zdrojom silného znečistenia inak krásnej krajiny. Toto smetisko pôsobí obzvlášť odpudivo na cyklistov, ktorí majú namierené do Sabinova a zvolia si malebnú a málo frekventovanú cestu cez Ostrovany. Zdá sa, že mestský úrad má problém zvládnuť i normálny odvoz domáceho odpadu. Stalo sa mi niekoľko krát, že zvyčajný harmonogram odvozu nebol dodržaný a sedel som s preplnenými popolicami na dvore bez akýchkoľvek informácií, kto zabezpečí odvoz a kedy.

Pravdepodobne najchúlostivejšou témou života vo Veľkom Šariši sú tunajší Rómovia. Často som počul uštipačné poznámky ohľadom odpadkov, alkoholizmu a vandalizmu ktoré boli pripisované rómskym obyvateľom, ale musím skonštatovať, že Rómovia sa nikdy nepodieľali na výtržnostiach a vandalizme, ktoré som zaznamenal behom môjho pobytu (často priamo pod oknami pri autobusovej zastávke). Naopak, postrehy mojich študentov, ktorí navštívili Veľký Šariš i členov mojej rodiny ukazujú, že Rómovia sú ďaleko viac srdečnejší k cudzincom ako miestne majoritné obyvateľstvo. Ich segregácia v klasickom ghete na okraji mesta šokuje návštevníkov z krajín, kde sa „pestrosť“ spoločnosti (farba pleti, jazyk, názory, vystupovanie) považuje za výhodu. Odčlenenie veľkej časti rómskeho obyvateľstva od „normálnej“ komunity pôsobí nepríjemne a vytvára dojem, že tu prebieha nejaký nešťastný experiment, ktorý väčšina sveta spája s rasizmom. *David Scheffel, univerzitný profesor*

■ Dostane mestský úrad podobu kaštieľa?

názor odborníka

So záujmom som si prelistoval Veľkošarišan z októbra 2007 a prečítal niektoré príspevky. Najviac ma zaujal článok „Ak vyjde projekt z eurofondov, mestský úrad dostane podobu kaštieľa“ s fotografiou súčasného stavu budovy a fotokresbou Rákociho kaštieľa zo 17. storočia od neznámeho autora z Budapešti.

Nemilo ma prekvapila myšlienka z citovaného článku o premene budovy mestského úradu pomocou vežičiek na Rákociho kaštieľ. Keďže 40 rokov projektujem hlavne rekonštrukcie pamiatkových objektov, považujem túto myšlienku za neodbornú, spiatočnícku s nádychom romantického sentimentu.

Zbúranie Rákociho kaštieľa bol akt neúcty k histórii a dedičstvu predkov.

Našťastie táto deštrukčná činnosť nezasiahla kaplnku sv. Kunhuty, ktorá chátra a zaslúžila by si skôr rekonštrukciu a záchranu s vymedzením ochranného pásma s kultivovaným prístupom, ako mestský úrad – „vežičky“.

Financie z eurofondov sú pre zdravé nápady a nie na hlúposť. Budova MsÚ by mala byť humanizovaná a výrazovo upravená na požiadavky doby (zateplenie, bezbarierový prístup, rampy, výťah, nové výplne otvorov zábradlia a pod.). Budova sa dá novými prostriedkami upraviť tak, aby bola dôstojným reprezentantom mestských orgánov moci.

Oliver Kálnásky, projektant pamiatkových objektov

Pôvodná architektúra starého mestského úradu.

Veľmi nešťastným zásahom bolo zbúranie starého mestského úradu a výstavba novej budovy v duchu doby 80-tych rokov.

Rákociho kaštieľ. Dokážete si predstaviť prebudovať naň terajší mestský úrad?

foto: Martin Sárosy

Pýtala som sa občanov Veľkého Šariša na ich názor na súčasné riešenie dopravy okolo kostola Sv. Jakuba vo Veľkom Šariši.

„Myslím si, že súčasná cesta okolo kostola je príliš úzka a neprehľadná na to, aby bola obojsmerná.“

(Alena Novotná)

„No, nie je to dobré riešenie. Najlepšie by bolo ponechať starú cestu poza kostol a tú úzku nechať ako chodník pre peších a cyklistov.“

(Stanislav Havrila)

„Je to veľmi zlé riešenie. Viac mi to vyhovovalo tak, ako to bolo pôvodne. Ak by to však muselo byť, tak by som z tej úzkej cesty spravil jednosmerku.“

(Viliam Tomáš)

„Čistý blud! Tá cesta je vlastne prerobený chodník, to nie je cesta. Nie je ani označená. Treba to vrátiť späť tak ako to bolo, za kostolom doprava.“

(Miroslav Terek)

„Súčasná cesta okolo kostola nám nevyhovuje. Nerozumiem kto mohol mať záujem na tom aby sa doterajšia cesta zrušila, a namiesto toho sa použila bývalý chodník. Ešte k tomu ako obojsmerná cesta. Jednoznačne nám to skomplikovalo cestu do vlastného domu.“

(Mgr. Eva Kapišovská)

„Keď idem po tej úzkej ceste okolo kostola s kočiarom, mám strach kedy vybehne auto a zrazí ma aj s dieťaťom. Pritom inej cesty niet, pred kostolom je to „rozbombardované“, a ak by som náhodou chcela ísť do starej školy, tak mám smolu.“

(mamička na materskej dovolenke)

„Je to naozaj zlé riešenie, nakoľko cesta je úzka, neprehľadná a dosť využívaná aj chodcami, nebolo to šťastné riešenie zo strany mesta. Raz tam určite dôjde k nešťastiu.“

(Katarína Šterbová)

anketa

Provizórna cesta poza kostol je úzka a neprehľadná.

DIALÓG
november
2 0 0 7

■ DOBROVOL'NICKÁ SLUŽBA NA ŠARIŠSKOM HRADE

Na hrad sme prišli 15. augusta 2007.

Podakovanie za pomoc s prevozom na hrad patrí hlavne Ľubovi Mochňackému (na obr. zľava so synom), Dávidovi a Ľubovi Slavkovským (na obrázku), Paľovi Zamborskému a pánovi Terekovi.

Najviac práce nám dalo povýťahovať suché prerastené kríky, ktoré tu ostali ležať po predošlých pokusoch o čistenie hradu.

Pustý hrad nad Zvolenom, Sklabiná pri Martine, Lietava pri Žiline, Čabrad' pri Krupine. To sú Slovenské hrady, ktoré opravujú dobrovoľníci. Keď sa spojí nadšenie dobrovoľníkov a odbornosť pamiatkarov, výsledkom je postupná a citlivá oprava hradu. Mesiac na prelome augusta a septembra 2007 bol prvým pokusom o dobrovoľnícku pomoc aj Šarišskému hradu.

Na začiatku bol nápad

Nápad žiť na Šarišskom hrade sa zrodil v auguste 2006. Vtedy som strávil na hrade tri dni pri kosení nádvorja, aby sa tam mohla konať sv. omša pri príležitosti sviatku sv. Dominika a neskôr aj prvý ročník hradných hier. Prekvapili ma dve veci, 1) množstvo turistov a 2) nadšenie ľudí pre pomoc hradu. Keď o rok prišla výzva z programu Konto Orange pod názvom „Podporíme veľké nápady“, stačilo napísať a výsledkom bola finančná podpora. Vďaka nej mohol byť zakúpený historický stan, nádoby na vodu, elektrocentrála, informačná tabuľa, pracovné náradie a ostatné veci potrebné na mesačnú expedíciu na Šarišskom hrade.

Príprava

Žiť uprostred ruín stredovekého hradu v dnešnej dobe, to si vyžaduje dôkladnú prípravu, a tiež ľudí ochotných pomôcť. V prvom rade bolo potrebné zariadiť si pracovné povinnosti tak, aby som si mesačný „úlet“ na hrad mohol dovoliť. Nasledovali vybavovačky úradných povolení. Úrad životného prostredia, lebo hradný vrch je prírodnou rezerváciou. Pamiatkový úrad, lebo hrad je kultúrnou pamiatkou. A mestský úrad, lebo hrad vlastní Mesto Veľký Šariš. Pripravil som internetovú stránku, ako sa neskôr ukázalo, veľmi užitočný nástroj na písanie správ z hradu. Ešte nákup proviantu a sťahovanie na hrad mohlo začať.

Práca

Mesačný pobyt na hrade sledoval dva hlavné ciele. Uskutočniť prieskum návštevnosti hradu a pripraviť nádvorie na divadelné hradné hry. Najprv bolo potrebné povýťahovať suché kríky, ktoré tu ostali ležať po predošlých pokusoch o čistenie hradu. Naozaj nestačí raz za čas pozrezávať kríky a ani neodpratať konáre, ktoré potom len prerastú a výsledkom je dvakrát taká robota. Premeniť husté kroviny na lúku si vyžaduje pravidelné udržiavanie. Ďalšie práce spočívali vo vysekávaní kríkov. Mačeta mi sme ich najprv obsekali, aby s motorovou pílou sa dali odsezať čo najnižšie popri zemi. Tomáš z Veľkého Šariša a Jaro z Ostrovan boli hlavní pilčíci. Po odstránení kríkov sa ukázalo množstvo odpadkov a skál, ktoré prekážali konečnému prekoseniu s krovínorezom. Nazbierali sme spolu dve vrecia sklenených fliaš, tri vrecia PET fliaš a štyri vrecia ostatného odpadu. Kamene sme sústredili na kopy. Nakoniec nastúpili hrable a vidly a hradné nádvorie bolo pripravené. Okrem toho sme opravili zámok na jedinej zastrešenej bašte a vyčistili jej vnútro, postavili prútenú ohradu, ktorá na hradných hrách poslúžila ako kulisa stredovekej krčmy. Pri vstupnej bráne sme osadili informačnú tabuľu. Zmontovali sme aj drevenú latrínu, čím sme úroveň hygienického zabezpečenia hradných hier oproti vlahajšku zvýšili o sto percent.

Zamerali sme sa na čistenie znižiny južne od vstupnej brány, kde terén vytvára prírodný amfiteáter.

Husté kríky zakrývali množstvo odpadkov. Našťastie okrem turistov, ktorí odpadky rozhadzujú, existujú aj turisti, ktorí ich zbierajú.

vpravo:

Pri odstraňovaní kríkov nám pomáhali štyri zubaté kosačky.

DIALÓG
november
2 0 0 7

4

■ Hradní dobrovoľníci:

Ľubo

Dávid

Martin

Tomáš

Puki

Tereza

Slavo

Miška

Kozy na hrade

Zubaté kosačky – tak sme volali naše kozľatá Rózku, Macku, Bočku a Bleki. Sú to ideálni pomocníci pri likvidácii nežiaducej vegetácie, najmä krovín. Pri dennej spotrebe 4-5 kg potravy na jedno zviera, dokázali za mesiac spracovať takmer pol tony zelenej biomasy. Prítomnosť kôz na hrade veľmi pozitívne hodnotili aj turisti. V tom čase to boli určite najfotografovanejšie kozy na Slovensku, no a pre deti azda ešte väčším lákadlom ako samotné ruiny hradu.

Sčítanie turistov

Údaje o návštevnosti hradu sú dôležitým podkladom pre rôzne rozvojové projekty. Aj sponzori sa často rozhodujú podľa počtu potenciálnych zákazníkov. Dopusiaľ na Šarišskom hrade taký prieskum nebol robený. Za mesiac sme napočítali 1 600 turistov, najviac 2. septembra, kedy na hrad prišlo 180 ľudí. Najvyšší denný priemer bol cez víkendy a sviatky - až 96 turistov. Cez pracovné dni to bolo 48 počas prázdnin a 11 počas školského roka. Prepočet na sezónu (marec až október) vychádza na 10 362 turistov. Celoročnú návštevnosť Šarišského hradu možno dnes odhadnúť na 12 tisíc. Prítom takmer úplne chýbali organizované zájazdy, ktoré naopak tvoria podstatnú časť návštevnosti turisticky najvyhľadávanejších hradov. Inými slovami, keby sme dokázali vytvoriť podmienky pre organizované zájazdy (aspoň slušné parkovisko pre autobusy pod hradným vrchom), návštevnosť Šarišského hradu by mohla dosahovať niekoľkonásobne vyššie počty. Pre porovnanie Ľubovniansky hrad navštívi ročne okolo 75 tisíc a Spišský 180 tisíc turistov.

Šarišský hrad je magnet

Na Šarišskom hrade spí obrovské množstvo príležitostí, z ktorých by mohlo naše mesto ťažiť. A prebudiť sa dajú aj bez miliónových dotácií. Potvrdili to výsledky prvej dobrovoľníckej služby. Preto popri úsilí o získanie 282 000 000 Sk na opravu hradu, oplatí sa podporovať aj dobrovoľníkov. Je to síce oproti miliónovému holubovi na streche len vrabec, ale máme ho v hrsti. Stačí si to len uvedomiť. Azda najkrajším príkladom bol pán starosta Šarišských Michalian. Keď ako turista na hrade stretol dobrovoľníkov pri práci, bez všetkého prisľúbil pomoc z obecných technických služieb. O niekoľko dní prišli na hrad traja chlapi s krovinozermi a motorovou pílou a urobili kusisko roboty. Im, ako aj ostatným dobrovoľníkom (spolu 99) patrí úprimné poďakovanie. Vďaka nim sa Šarišské hradné hry, ktorých úspech bol opísaný v októbrovom čísle mestských novín Veľkošarišan, mohli konať v oveľa krajšom prostredí. *text a foto Martin Sárossy*

Výsledky sčítania turistov od 16.8.2007 do 15.9.2007

Počet turistov	1 600
z toho:	
deti	309 (19%)
mládež	629 (39%)
dospelí	560 (35%)
dôchodcovia	102 (6%)
Priemerný počet turistov v jednej skupine	2,9
Počet áut	24
Počet bicyklov	110
Počet motoriek/štvorkolek	30
Počet kočiarov	2
Počet psov	41

konto orange

Tento projekt bol podporený vďaka programu Konta Orange n.o. „Podporíme veľké nápady“.

Nebývalý záujem médií. Tlačová správa o našej dobrovoľníckej službe zaujala tlač, rozhlas i televíziu.

V noci hrad osvetľovala obrazovka počítača pri zapisovaní internetového denníka www.hrad.wbl.sk.

Cieľ je splnený. Diváci na očistenom prírodnom amfiteátri počas hradných hier.

Vďaka finančnej podpore Nadácie SPP z programu Mladí filantropi Komunitnej nadácie Veľký Šariš, mohli herci používať bezdrôtové mikrofóny.

Na Šarišskom hrade je ešte čo robiť, na úprave okolia, na starostlivosti o ruiny, ale aj na zvýšení bezpečnosti turistov. Preto dobrovoľnícku službu by sme chceli opakovať aj v ďalších rokoch.

vľavo: Stačí tak málo – zvieratá na hrade a originálna atrakcia pre turistov je na svete.

DIALÓG
november
2 0 0 7

Eva

Adela

Laco

Igor

Zuzana

Roland

Norik

Pepo...

a mnohí ďalší, spolu 99 ľudí.

■ 13 PROJEKTOV SÚŤAŽÍ O PRIAZEŇ OBČANOV

V utorok 9. októbra 2007 zasadala na pôde Komunitnej nadácie Veľký Šariš Rada reprezentantov programu Občianska voľba. Úlohou jej členov bolo vybrať zaujímavé a netradičné projekty na verejné hlasovanie občanov. Z celkového počtu 33 prihlásených projektov v 4. ročníku programu Občianska voľba sa do verejného hlasovania nakoniec dostalo 13, ktoré žiadajú celkovú sumu 1.373.110,- Sk.

Program Občianska voľba Pivovaru Šariš je určená mimovládny neziskovým organizáciám zo šarišského regiónu. Jej cieľom v tomto ročníku je podporovať aktivity smerujúce k rozvoju kultúry, vzdelávania a spoločenského života, športu, sociálnych i zdravotných služieb, ale aj aktivity ekologického charakteru a ochrany životného prostredia. Víťazným projektom bude rozdelená suma 1.000.000,- Sk.

13 vybraných projektov, ktoré postúpili do verejného hlasovania, je postupne predstavených v denníku Prešovský Korzár v dátumoch 26.10., 31.10., 2.11., 7.11., 9.11. a 14.11. Hlasovací kupón bude uverejnený 2x za sebou a to **14.11. a 16.11.2007.**

Drahomíra Mandíková

Projekty postupujúceho do verejného hlasovania:

Číslo projektu	Žiadateľ	Názov projektu	Požadovaná čiastka (v Sk)
1	Občianske združenie Barlička	Margarétafest 2008	76 000 Sk
2	Občianske združenie Klub Scierosis multiplex v Prešove	Dopravný prostriedok pre imobilných členov Klubu SM v Prešove	150 000 Sk
3	Neziskový fond Dráčik	Vytvoriť a skvalitniť podmienky blízke rodinnému prostrediu	88 060 Sk
4	Občianske združenie Detské srdce	Uplatnenie hippoterapie u zdravotne postihnutých detí	59 000 Sk
5	Nezisková organizácia EURÓPSKE ZDRUŽENIE ŽELEZNIČIAROV	Rekonštrukcia parného rušňa „MLINSKA DŽURKA“	150 000 Sk
6	Občianske združenie Veterán Šariš klub Prešov	Šarišský okruh veteránov	105 000 Sk
7	Nadácia Dubnicke opálové bane	Opálový chodník - III. etapa	138 000,0 Sk
8	OZ Progres FM	Prevádzkovanie záhradného kina v Prešove	50 000 Sk
9	OZ Rákociho cesta	Pomoc pri oprave kaplnky a Šarišského hradu	149 000 Sk
10	OZ OK Veľký Šariš	Šariške gaval'ire oživujú tradície	69 400 Sk
11	Nezisková organizácia GORAZDUS	Športuj a buď zdravý	128 650 Sk
12	OZ Olympijský klub regiónu Prešov	Plážová hádzaná 2008 ŠARIŠ CUP	65 000 Sk
13	OZ Klub Motorall	Bezpečné obce	145 000 Sk

1 OZ Barlička

Príprava a zorganizovanie festivalu pre hendikepované deti a mládež od 15 do 23 rokov (cca pre 150 ľudí) zo Slovenska, Česka a Poľska s rôznym postihnutím v spolupráci so zdravými rovesníkmi.

2 OZ Klub Scierosis multiplex v Prešove

Získanie dopravného prostriedku - automobil pre 6 a viac osôb s hydraulickým zdvihákom, na prepravu zdravotne ťažko postihnutých členov Klubu SM v Prešove.

3 OZ Dráčik

Zvýšenie kvality života detí, ktoré sú umiestnené v podmienkach náhradnej rodiny, o ktorých sa nechcú starať ich biologickí rodičia.

4 OZ Detské srdce

Poskytovanie hippoterapeutického jazdenia na koni, čo najväčšiemu počtu postihnutých detí.

6 OZ Veterán Šariš klub Prešov

Zorganizovanie akcie s cieľom oboznámiť širokú verejnosť a hlavne mládež s kultúro - technickým dedičstvom historických vozidiel a tak motivovať mládež k zvyšovaniu záujmu o strojárstvo a reštaurovanie technických pamiatok

7 OZ Veterán Šariš klub Prešov

Zorganizovanie akcie s cieľom oboznámiť širokú verejnosť a hlavne mládež s kultúro - technickým dedičstvom historických vozidiel a tak motivovať mládež k zvyšovaniu záujmu o strojárstvo a reštaurovanie technických pamiatok

8 OZ Progres FM

Prevádzkovanie záhradného kina v mesiacoch máj - september 2008 v Prešove. Raz v týždni koncert hudobnej skupiny. Trikrát v týždni filmové predstavenie.

11 Nezisková organizácia GORAZDUS

Vybudovanie ihriska na Fllorball, vytvorenie príručky pre pravidlá hry Fllorball, zapojenie žiakov, ale aj širokej verejnosti sídliska Sekčov do hry Fllorballu.

12 OZ Olympijský klub regiónu Prešov

Organizačné zabezpečenie 14. ročníka turnaja v plážovej hádzanej s medzinárodnou účasťou a družstiev z východoslovenského regiónu 7.7. - 8.7.2008

13 OZ Klub Motorall

Vytvorenie náučného dopravného ihriska, vzdelávanie detí a mládeže v dopravnej výchove, súťaže a motivácia mládeže k motoristickému športu.

Výkonným orgánom Občianskej voľby Pivovaru Šariš je tzv. Rada reprezentantov, ktorá je zložená z predstaviteľov dôležitých inštitúcií v meste Prešov a Veľký Šariš a zástupcu spoločnosti Pivovary Topvar, a.s. Podľa slov Jána Čerkalu, predsedu Rady reprezentantov a technického riaditeľa spoločnosti Pivovary Topvar, a.s. „V tomto roku sme mali opäť možnosť posudzovať množstvo krásnych projektov. Som veľmi rád, že mimovládne organizácie prichádzajú každoročne s takými zaujímavými projektami a všetkým držím palce pri verejnom hlasovaní“.

■ OBČIANSKA VOĽBA PIVOVARU ŠARIŠ - 4. ROČNÍK PREDSTAVUJEME PROJEKTY Z VEĽKÉHO ŠARIŠA, KTORÉ POSTÚPILI DO FINÁLE O HLASY OBČANOV

■ Projekt č. 5: Rekonštrukcia parného rušňa MLÍNSKA DŽURKA vo Veľkom Šariši

Žiadateľ: Európske združenie železničiarov, projekt predstavuje Ing. Pavol Zavacký, autor projektu

Čo je cieľom projektu?

Členovia našej organizácie už absolvovali viacero návštev pamätníkov železničnej histórie u nás i v zahraničí. Ich pozornosť neušli ani parné rušne vystavené v múzeách, či prevádzkyschopné mašinky fungujúce napr. na lesných železničkách ako turistické atrakcie. Takýchto rušňov je už v súčasnosti na Slovensku málo. Náhodným objavom v odbornej tlači sme zistili, že najstarší parný rušeň, i keď dost schátraný, sa nachádza práve v areáli Železničnej stanice Veľký Šariš. Jeho osud nám nie je ľahostajný, a preto sme sa rozhodli podniknúť kroky na jeho záchranu. Cieľom projektu je v prvom rade dôkladnou odbornou prehliadkou rušňa zistiť súčasný technický stav rušňa a vypracovať technickú dokumentáciu potrebnú na jeho rekonštrukciu. Obnovou jeho vonkajšej podoby a hlavne interiéru zamedziť jeho ďalšiemu

znehodnocovaniu a vrátiť mu tak dôstojný vzhľad.

Aké by bolo ďalšie využitie malého rušňa po jeho rekonštrukcii?

„Mlínska džurka“ sa po rekonštrukcii iste stane lákadlom návštevníkov mestečka Veľký Šariš z blízkeho i vzdialenejšieho okolia. Vhodnou propagáciou sa o jej existencii dozvedia i fanúšikovia železníc zo zahraničia, ktorí si určite nenechajú ujsť príležitosť pozrieť rušeň osobne. Prípadné úplné sprevádzkovanie rušňa je nateraz smelým plánom do budúcnosti a ostáva výzvou skupine nadšencov, ktorí by sa na takúto úlohu podujali.

Prečo by mali občania podporiť práve tento projekt?

Máme tu najstarší zachovaný parný rušeň na Slovensku, vyrobený v roku 1882. Iste si zaslúži, aby ostal zachovaným svedectvom remeselníckeho umu a technickej vyspelosti našich predkov. Ako jediná národná technická pamiatka na území Veľkého Šariša nemôže ostať na pokraji záujmu súčasníkov, len tak napospas osudu. V neposlednom rade má reálne predpoklady prispieť k lepšiemu poznaniu i propagácii celého regiónu.

■ Projekt č. 9: Pomoc pri oprave kaplnky a Šarišského hradu

Žiadateľ: Občianske združenie Rákociho cesta, projekt predstavuje Ing. Martin Sárossy, predseda združenia

Čo je cieľom projektu?

Projekt sa skladá z dvoch častí. Prvá je zameraná na Kaplnku sv. Alžbety, ktorú dala koncom 17. storočia postaviť Alžbeta Rákociová (1655-1707), teta Františka II. Rákociho. Týmto projektom chceme pomôcť pri rekonštrukcii oltára, konkrétne žiadame financie na petrifikáciu zchovalých častí, na stolárske a rezbárske práce, zlatenie a montáž oltára. Zvyšné položky (napr. nákresy, asanácia, preprava) budú hrazené z výťažku z predaja publikácie o sv. Alžbete. Stav zbierky ku koncu októbra bol 25. tisíc Sk. Spolu s podporou z Občianskej voľby Pivovaru Šariš bude možné úspešne dokončiť aj túto etapu opravy celej kaplnky.

V čom by mala spočívať pomoc Šarišskému hradu?

Chceme zopakovať dobrovoľnícku službu na Šarišskom hrade. Aby tohoročná námaha pri odstraňovaní kríkov

z nádvorja nevyšla nazmar, bude potrebné pokračovať aj o rok. Len pravidelnou starostlivosťou o nádvorie sa podarí premeniť hustý porast kríkov na udržiavaný trávnik. Bolo už veľa pokusov s vypilovaním kríkov, no zakaždým sa to nedotiahlo dokonca a o 2-3 roky hrad opäť zarástol. V budúcom roku chceme zorganizovať dva turnusy dobrovoľníkov, ktorí by okrem odstraňovania kríkov začali už aj s jednoduchými vykopávkami a opravami hradných múrov. Za týmto účelom sme sa najprv poradili s pamiatkármi, ktorí toto naše úsilie privítali a prisľúbili pomoc.

Prečo by mali občania podporiť práve tento projekt?

Každý projekt, ktorý sa dostal do finálneho hlasovania občanov, by bol veľmi prospešný, keby sa mohol uskutočniť. Okrem dobrého nápadu je dôležitá aj schopnosť projekt úspešne zrealizovať. Naše združenie tento rok dokázalo, že má potenciál uskutočniť kvalitné projekty. Konkrétne mám na mysli infobod o Rákociho kaštieli a aktivity na oživenie Šarišského hradu. Som presvedčený, že v spolupráci s odborníkmi, najmä z Pamiatkového úradu, sa nám to podarí aj o rok. Samozrejme, ak získame dostatok hlasov, aby sme mohli projekt uskutočniť.

■ Projekt č. 10: Šarišske gavalire oživujú tradície

Žiadateľ: Občiansky klub Veľký Šariš, projekt predstavuje Ing. Rudolf Čížek, predseda združenia

Čo je cieľom projektu?

Náš projekt pozostáva zo série troch kultúrnych podujatí pre verejnosť vo Veľkom Šariši zameraných na zachovávanie ľudových tradícií. Pri písaní projektu sme vychádzali z námetov pána Očkoviča, neúnavného oživovateľa ľudových tradícií. Prvé, fašiangové podujatie, bude zamerané na bačovstvo a priadky. Bude to séria spevov, scénok a žartovačiek, ukážok bačovských a priadkovských zručností, ochutnávky syrov a súťaže v pradení. Druhé podujatie sa uskutoční v júni na Deň otcov vo forme tretieho ročníka súťaže v kosení pod názvom „Šarišske kosače“, kde okrem ukážok koseckých zručností, ľudových remesiel a folklóru budú učiť otcovia svojich synov kosiť. Prizvaní budú aj súťažiaci z okolitých obcí. Tretie podujatie sa uskutoční v novembri na Deň úcty k starším, folklórnym vystúpením v diecéznom dome. Hlavnou účinkujúcou zložkou na všetkých troch podujatiach bude skupina desiatich mužov a jedna žena, ktorí sa nazývajú „Šarišske gavalire“.

Pre koho je projekt určený a na čo majú byť použité financie?

Projekt je určený pre občanov Veľkého Šariša, ale tiež návštevníkov mesta zo širšieho okolia. Cieľovou skupinou sú najmä rodiny s deťmi (konkrétne otcovia a synovia pri kosačoch) a starší občania. Rozpočet počíta s ušitím krojov, materiálom na organizačné zabezpečenie a na propagáciu podujatí.

Prečo by mali občania podporiť práve tento projekt?

Folklórnú skupinu tvoria nadšenci z Veľkého Šariša, ktorí vedú pripraviť zaujímavé kultúrno-spoločenské podujatia. Spomeniem napr. úspešnú estrádu „Ket mi prišla kartka“, či doterajšie dva ročníky súťaže v kosení. Gavalire na svoje vystúpenia používali požíčané kostýmy. Ich nadšenie pre oživovanie tradícií je veľké. Šarišske gavalire si zaslúžia pomoc, a to je aj cieľom nášho projektu. Verím, že obyvatelia Veľkého Šariša, milovníci ľudových tradícií svojim hlasom podporia práve tento projekt.

*Zhovárala sa: Štefánia Lenzová
Foto: Martin Sárossy*

Mlínska džurka. Jej 35-ročné vystavenie pôsobeniu poveternostným vplyvom sa podpísalo pod nedobry technický stav. Na jej záchranu je potrebná detailná konzervácia vykonaná kvalifikovaným reštaurátorom.
foto:

Stretnutie na hrade s pamiatkármi, ktorí veľmi pozitívne hodnotili výsledky dobrovoľníckej služby. Ako miesto začatia vykopávok a prvých rekonštrukčných prác vytipovali pamiatkármi objekt hranolovej veže.

Šarišske gavalire pri nástupe na druhý ročník súťaže v kosení na Deň otcov v júni 2007.

DIALÓG
november
2 0 0 7

Návrh Programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja (PHSR) Veľkého Šariša a Kanaša nadobúda svoju reálnu podobu, preto sme oslovili poslankyňu za miestnu časť Kanaš Ing. Vieru Krajňákovú.

Kanaš má všetky prvky samostatnej obce a jeho obyvatelia majú často bližšie k Prešovu ako k Veľkému Šarišu.

foto: Martin Sárossy

■ Návrh Programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja Veľkého Šariša a Kanaša

■ Počas niekoľkých mesiacov ste sa ako poslankyňa za Kanaš zúčastňovala tvorby PHSR. Konkrétne ste bola členkou skupiny, ktorá sa venovala oblasti technickej infraštruktúry pri tvorbe návrhu PHSR. Tento dokument by mal byť záväzným pre ďalší rozvoj nášho mestečka do roku 2013.

Môžete občanom Kanaša priblížiť jednotlivé oblasti uvedeného dokumentu, ako sa konkrétne budú tejto prímestskej časti dotýkať?

Celý program PHSR bol rozdelený na niekoľko dôležitých oblastí /technická infraštruktúra, životné prostredie, kultúra, školstvo, turizmus, bezpečnosť, atď/. V každej oblasti boli vytvorené samostatné skupiny, ktoré dávali návrhy na vízie do r. 2013, ako by dovtedy malo mesto/obec vyzeráť, v tej-ktojej oblasti. Ja osobne som sa zúčastňovala sedení z oblasti technickej infraštruktúry. V ostatných skupinách bolo účastných zopár ľudí za prímestskú časť Kanaš. Spomením aspoň tie najdôležitejšie body, ktoré sa priamo dotýkajú prímestskej časti Kanaša. Do r. 2013 by mala byť v

sa mládeže /buď rekonštrukciou alebo vybudovaním/. Na základe nového územného plánu by malo byť určené územie pre budúcu občiansku vybavenosť, nakoľko Kanaš sa neustále rozrástá počtom obyvateľov a v budúcnosti už to bude nevyhnutnosťou. Uvažuje sa s úpravou cintorína, s parkovacími miestami pri cintoríne, reguláciou potoka Dzikov, odstránenie čiernych skládok a vytvorenie podmienok pre separovaný zber odpadu a čisté životné prostredie, jednotné a výrazné označenie ulíc, dopravných značiek, úpravu autobusových zastávok a mnoho ďalších úprav.

■ Ako občania môžu vyjadriť svoj návrh, pripomienky a odporúčenia k uvedenému materiálu, pred jeho schválením v Mestskom zastupiteľstve?

Ešte pred samotným zahájením prác na PHSR sme mali sedenie s občanmi, kde som vyzývala ľudí, aby chodili na tieto stretnutia, aby tak mohli prispieť k tvorbe svojimi návrhmi, pripomienkami. Ako sa hovorí -viac hláv, viac rozumu. Je pravda, že to bolo časovo náročné a nie každému vyhovovalo toľko času tomu venovať. Kto mohol, tak prišiel a podporil svojimi pripomienkami konečnú podobu PHSR. V tomto čase je už neskoro na podávanie ďalších návrhov a pripomienok, keďže celý proces tvorby PHSR je v štádiu ukončovania a záverečné stretnutie za účelom doladenia posledných pripomienok sa už konalo.

■ V ktorých termínoch mávate stretnutia s obyvateľmi Kanaša a kde?

Stretnutia s obyvateľmi Kanaša zvykneme mať vždy po MsZ, aby som tak mohla ľudí informovať, čo bolo prejednávané, či boli požiadavky ľudí k vedeniu mesta akceptované a aké sú stanoviská k jednotlivým požiadavkám. Stretnutia mávame v nedeľu, zvyčajne o 18.00 hod, pretože väčšine to tak vyhovuje. Termín stretnutia vždy včas vyvesím po autobusových zastávkach, aby sa táto informácia dostala k maximálnemu počtu ľudí. Okrem týchto stretnutí je možné svoje pripomienky, sťažnosti, nápady, vhadzovať do poslaneckej schránky, ktorá je osadená na budove pohostinstva. Sú prípady, že mi ľudia volajú domov, ak je niečo veľmi úsrne a dôležité.

celom Kanaši zrealizovaná kanalizácia, vodovod. Následne by mali byť urobené nové a zrekonštruované staré cesty s odvodňovacími rigolami, chodník okolo hlavnej cesty pre peších, napojenie rýchlostnej cesty z Kopaniny na Kanaš, prepojenie Lipoveckej cesty do Gregoroviec, cyklistický chodník. Uvažuje sa s vybudovaním veľkého, viacúčelového ihriska pre mládež i dospelých, rekonštrukcia malého ihriska pri starej škole, vytvorenie priestorov pre stretávanie

■ ÚRADNÁ TABUĽA JE ZRKADLOM SNAHY VEDENIA MESTA INFORMOVAŤ

1. V meste Lipany je úradná tabuľa na verejnom priestranstve, dokonca na viacerých miestach, kde sa najčastejšie pohybujú občania.
2. Vo Veľkom Šariši je úradná tabuľa vo vestibule mestského úradu, mimo pracovnej doby verejnosti neprístupná. Je to zrejme posledné mesto na Slovensku, ktoré takto pristupuje k svojej povinnosti informovať občanov.

■ Lyžiarsky oddiel HRON vo Veľkom Šariši ďakuje Komunitnej nadácii Veľký Šariš za poskytnutie krovínorezov na úpravu lyžiarskeho svahu pred nastávajúcou sezónou.

Členovia oddielu

1.

2.

d' a k u j e m e :

Vydanie štvrtého čísla Dialógu o Veľkom Šariši a Kanaši, ktoré je nepredajným informačným štvrťročníkom nadácie finančne podporili: Pivovary Topvar, a.s., Nadácia otvorej spoločnosti a darcovia. Naša vďaka patrí všetkým prispievateľom a dobrovoľným spolupracovníkom, ktorí prispeli svojimi príspevkami a názormi k tvorbe tohoto čísla.

Vydala: Komunitná nadácia Veľký Šariš, Nám. sv. Jakuba č.26, 082 21 Veľký Šariš, tel./fax: 051/7762013, e-mail: komunitna@nexta.sk <http://home.nexta.sk/komunit>

Zodpovedná: Mgr. Štefánia Lenzová, správkynia nadácie, grafická úprava a zalomenie: Mgr. art. Ivana Višňovská-GRIOTKA, tlač: vydavateľstvo ROKUS, náklad 1300 ks.

Čo zistili mladí audítori pri porovnaní prístupu mestských úradov k informovaniu občanov v mestách Giraltovec, Lipany, Veľký Šariš.

Úradná tabuľa je v zmysle zákonnej dikcie akýmsi minimálnym informačným štandardom, ktorý musí byť zachovaný. Inými slovami, ak poslancov, alebo primátora trápi slabá informovanosť občanov o veciach verejných, v prvom rade by sa mali snažiť, aby úradná tabuľa bola čo najčítanejšia. Na to, aby túto svoju povinnosť nezanedbávali, pamätá v čl. 26 Ústava Slovenskej republiky, a tiež viaceré zákony.

Konkrétne § 3 zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní v odseku 5) hovorí: **Úradná tabuľa správneho orgánu (obec alebo mesto, pozn.) musí byť nepretržite prístupná verejnosti.** To znamená, že občan si má možnosť úradnú tabuľu prečítať kedykoľvek. V praxi je to pre väčšinu ľudí možné po pracovnej dobe a cez víkendy. A preto, aby v informovanosti neboli diskriminovaní tí, ktorí si nemôžu dovoliť ísť čítať úradnú tabuľu cez pracovnú dobu na mestský úrad (napr. zamestnaní alebo vysokoškooláci, ktorí chodia domov na víkend), býva zvykom, že úradná tabuľa je umiestnená na verejnom priestranstve.

Pri zisťovaní ako je to v Giraltovcach, Lipanoch a Veľkom Šariši, jedine vo Veľkom Šariši sa občania nemajú možnosť oboznámiť s obsahom úradnej tabule mimo pracovnej doby mestského úradu.

Projekt *Mladí audítori pod názvom „Advokačné aktivity mládeže v troch samosprávach regiónu Šariš“* finančne podporili: OSF a Svetová banka

Martin Sárossy - koordinátor projektu

Do čísla 4/2007 prispeli a spolupracovali: Ing. Rudolf Čížek, Mgr. Lubica Horánska, Mgr. Viola Janošková, Ing. Oliver Kálnássy, Ing. Viera Krajňáková, Mgr. Štefánia Lenzová, Mgr. Drahomíra Mandíková, Ing. Martin Sárossy, Prof.Dr.David Scheffel, PhDr.Alica Vojčíková, Ing. Pavol Závacký.

Vydavateľ novín upozorňuje, že sa nemusí stotožňovať s niektorými názormi, ktoré uverejní, ale jeho zámerom je vytvárať priestor pre ich vyjadrenie.